

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2013 m. gegužės 7 d. Nr. FA-P-30-1-45
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant 2012-10-25 pavedimą Nr. P-30-1-19

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Lina Nalivaikienė (grupės vadovė)
Liucija Kuncevičienė

Auditas pradėtas 2012-10-25
Auditas baigtas 2013-05-07

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Dėl valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo	5
1.1. Dėl investicijų projekto „Valkininkų vidurinės mokyklos pastato Varėnos rajono savivaldybėje kapitalinis remontas“	5
1.2. Dėl investicijų projekto „Varėnos „Ryto“ vidurinės mokyklos pastato Varėnoje, Dzūkų g. 64, kapitalinis remontas“	6
2. Dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo	8
2.1. Dėl patikėjimo teise valdomų elektros linijų naudojimo	8
2.2. Dėl hidrotechnikos komplekso nuomos sutarties vykdymo	9
3. Rekomendacijos	10
Priedai	12

IŽANGA

Ši valstybinio audito ataskaita yra Lietuvos Respublikos savivaldybėse atlikto valstybinio finansinio (teisėtumo) audito „Valstybės biudžeto lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“ ataskaitos sudėtinė dalis.

Audito tikslas – įvertinti valstybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Varėnos rajono savivaldybė, buveinė: Vytauto g. 12, Varėna.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Elvinas Jankevičius, savivaldybės administracijai – Algis Miškinis, Finansų skyriui – Vida Šedžiuvienė.

Savivaldybės taryba yra atsakinga už valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų paskirstymą pagal Lietuvos Respublikos Seimo, valstybės institucijų (įstaigų) patvirtintas sumas ir už savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ir valstybės lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Savivaldybės meras vadovauja savivaldybės tarybai ir yra savivaldybės vadovas.

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų piniginių išteklių administravimą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą, savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, savivaldybės turto administravimą ir įstatymų nustatyta tvarka atsako už valstybės institucijų (įstaigų) skirtų savivaldybės administracijai valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą.

Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai yra atsakingi už savivaldybės biudžeto lėšų ir jiems perduoto valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome, ar savivaldybėje visais reikšmingais atžvilgiais valstybės biudžeto lėšos buvo naudojamos, o valstybės turtas (valdomas patikėjimo teise ir valstybinės žemės sklypai, gauti pagal panaudą) valdomas, naudojamas ir disponuojama juo taip, kaip numato tai reglamentuojantys teisės aktai.

2012 m. savivaldybė gavo iš viso 64 923,9 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų (žr. ataskaitos 1 priedą).

Savivaldybė 2012 m. pabaigoje patikėjimo teise valdė valstybės turto už 14 220,3 tūkst. Lt (likutine verte) ir panaudos pagrindais – 112 vnt. valstybinės žemės sklypų (žr. ataskaitos 2 priedą).

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir 4100-ąją Tarptautinės aukščiausios audito institucijų organizacijos (INTOSAI) standartą.

Audito metu surinkome pakankamus ir tinkamus įrodymus, kuriais pagrindėme valstybės biudžeto lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimus. Audito planavimo etape atlikę skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitines ir kitas audito procedūras ir įvertinę reikšmingo iškraipymo riziką, kontrolės aplinką bei kontrolės priemones, savivaldybėje pagrindines audito procedūras atlikome didžiausios rizikos – valstybės biudžeto lėšų, skirtų mokinio krepšeliui ir valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti, ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo srityse. Audito įrodymams gauti buvo atrinkti visumą reprezentavę audito pavyzdžiai.

Vertindami, kaip savivaldybėje laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) reikalavimų, numatytų atitinkamai audito sričiai, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimus jų nesilaikymo padarinius.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo

1.1. Dėl investicijų projekto „Valkininkų vidurinės mokyklos pastato Varėnos rajono savivaldybėje kapitalinis remontas“

Valkininkų vidurinė mokykla nuo 2008 m. vykdo investicijų projektą „Varėnos rajono Valkininkų vidurinės mokyklos pastato Varėnos rajono savivaldybėje kapitalinis remontas“, kurio bendra vertė – 4 045,04 tūkst. Lt. Projektui vykdyti 2008–2012 metais pagal Vyriausybės nutarimus¹ ir lėšų naudojimo sutartis² skirta 2 654,0 tūkst. Lt, panaudota 2 653,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų.

Mokykla, vykdydama investicijų projektą, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo:

– 18 str. 3 d.³⁴, nes 2008 m. sudarydama statybos rangos sutartį⁵ su rangovu joje pakeitė pirkimo dokumentuose nustatytas pirkimo sąlygas – į statybos rangos sutartį neįtraukė nuostatos, kad joje turi būti numatomas kainos ar įkainių indeksavimas po vienerių metų, atsižvelgiant į bendrą kainų lygio kitimą, kurį skelbia Statistikos departamentas, ir kad pirkimo sutarties sąlygos sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos. Nustatyti pažeidimai sutarties vykdymui įtakos neturėjo, nes ši sutartis buvo nutraukta⁶ dėl rangovo sutartinių įsipareigojimų nevykdymo ir sudaryta nauja sutartis su kitu rangovu⁷;

– 9 str. 2, 3 ir 4 d. bei 3 str. 1 d.⁸ įtvirtintą skaidrumo principą, kadangi 2008–2010 metais ir 2012 metais, suskaidydama investicijų projekto darbus į dalis, pasirinko netinkamą pirkimo būdą – mažos vertės pirkimus (apklausą). Mokykla 2008–2010 m. ir 2012 m. iš kito rangovo mažos vertės pirkimo būdu įsigijo⁹ darbus atitinkamai už 1 052,6 tūkst. Lt, 422,7 tūkst. Lt, 604,5 tūkst. Lt ir 392,1 tūkst. Lt;

– 2 str. 15 d., 85 str. 3 d.¹⁰ ir mokyklos Supaprastintų mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklės¹¹, kadangi 2008 m. apklausos būdu įsigijo darbus už 1 052,6 tūkst. Lt (su PVM), o 2009

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2008-01-30 Nr. 105; 2009-01-21 Nr. 51.

² Lėšų naudojimo sutartys, sudarytos su Švietimo ir mokslo ministerija: 2010-03-05 Nr. S-69/S-36; 2011-03-17 Nr. S-81; 2012-03-15 Nr. S-63.

³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2008-07-03 įstatymo Nr. X-1673 redakcija).

⁴ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2008-07-08 įsakymu Nr. DV-392 patvirtintų supaprastinto atviro konkurso Pirkimo sąlygų 3 priedo „Reikalavimai rangos sutarčiai“ 2.4, 6 p.

⁵ 2008-09-25 Statybos rangos sutartis Nr. K553/V-12-5 su UAB „Litosta“.

⁶ Varėnos rajono Valkininkų vidurinės mokyklos 2008-12-01 raštas Nr. V-11-42 „Dėl statybos rangos sutarties nutraukimo“. 2008-12-01 Statybos aikštelės perdavimo-priėmimo aktas.

⁷ Statybos rangos sutartys, sudarytos su UAB „Geri partneriai“: 2008-12-09 Nr. V-12-25, 2009-04-02 Nr. V-12-52, 2010-03-01 Nr. V-12-58 ir 2012-03-16 Nr. V-12-76.

⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 įstatymo X-471 redakcija).

⁹ Statybos rangos sutartys, sudarytos su UAB „Geri partneriai“: 2008-12-09 Nr. V-12-25, 2009-04-02 Nr. V-12-52, 2010-03-01 Nr. V-12-58 ir 2012-03-16 Nr. V-12-76.

¹⁰ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2008-07-03 įstatymo Nr. X-1673 redakcija), 2 str.15 d., 85 str. 3 d.

m. – prekes (baldus) už 159,9 tūkst. Lt (su PVM), nors supaprastintus mažos vertės pirkimus mokykla gali atlikti, kai prekių ar paslaugų pirkimo vertė mažesnė kaip 100,0 tūkst. Lt (be PVM), o darbų – 500,0 tūkst. Lt (be PVM).

Pagal Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodiką¹² darbų pirkimo vertė yra visa dėl to paties objekto sudaromų darbų pirkimo sutarčių, nesvarbu, per kokį laikotarpį jos bus sudaromos (pvz.: darbai vykdomi etapais), verčių suma. Kai perkami darbai yra suskirstyti į atskiras dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, pirkimo vertė yra tų pirkimų numatomų verčių suma. Taip apskaičiuota pirkimo vertė galioja visoms pirkimo dalims.

Valkininkų vidurinė mokykla, vykdydama investicijų projektą „Varėnos rajono Valkininkų vidurinės mokyklos pastato Varėnos rajono savivaldybėje kapitalinis remontas“, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtintą skaidrumo principą, nes 2008–2010 m. ir 2012 m. įsigydama darbus pasirinko netinkamą pirkimo būdą – apklausą ir nepagrįstai suskaidė darbų, atliekamų pagal tą patį investicijų projektą, pirkimus, o sudarydama statybos rangos sutartį pakeitė joje nustatytas pirkimo sąlygas.

1.2. Dėl investicijų projekto „Varėnos „Ryto“ vidurinės mokyklos pastato Varėnoje, Dzūkų g. 64, kapitalinis remontas“

Varėnos „Ryto“ vidurinė mokykla¹³ nuo 2006 m. vykdo investicijų projektą „Varėnos „Ryto“ vidurinės mokyklos pastato Varėnoje, Dzūkų g. 64, kapitalinis remontas“, kurio bendra vertė – 7 506,04 tūkst. Lt. Projektui vykdyti 2006–2012 metais pagal Vyriausybės nutarimus¹⁴ ir lėšų naudojimo sutartis¹⁵ skirta ir panaudota 6 694,3 tūkst. Lt, iš jų 4 624,8 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų.

Mokykla, vykdydama investicijų projektą, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo:

– 9 str. 2, 3 ir 4 d. bei 3 str. 1 d.¹⁶ įtvirtintą skaidrumo principą, kadangi 2008–2012 metais¹⁷, suskaidydama investicijų projekto darbus į dalis, atliekamus pagal tą patį techninį projektą, pasirinko netinkamą pirkimo būdą – mažos vertės pirkimą (apklausą). Mokykla 2008–

¹¹ Valkininkų vidurinės mokyklos direktoriaus 2008-12-01 įsakymu Nr. V-1-29 „Dėl Supaprastintų mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Supaprastintų mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklės, 2 p.

¹² Viešųjų pirkimų tarybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003-02-26 įsakymu Nr. 1S-26 patvirtinta Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodika (2006-01-27 įsakymo Nr. 1S-7 redakcija), 23 ir 28 p.

¹³ Nuo 2012-09-01 Varėnos „Ryto“ progimnazija, 2012-04-24 Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-VII-384.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2008-01-30 Nr. 105; 2009-01-21 Nr. 51.

¹⁵ Lėšų naudojimo sutartys, sudarytos su Švietimo ir mokslo ministerija: 2007-03-13 Nr. S-26; 2010-03-05 Nr. S-69/S-36; 2011-03-17 Nr. S-81; 2012-03-15 Nr. S-63.

¹⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 įstatymo X-471 redakcija).

¹⁷ 2008–2011 m. pirkimo objekto vertė 3 590,87 tūkst. Lt; 2012 m. pirkimo objekto vertė 1 034,4 tūkst. Lt.

2012 metais mažos vertės pirkimo būdu iš to paties rangovo įsigijo¹⁸ darbus atitinkamai už 607,0 tūkst. Lt, 637,2 tūkst. Lt, 590,2 tūkst. Lt, 335,1 tūkst. Lt ir 578,3 tūkst. Lt;

– 86 str. 13 d. 1 p., 2 str. 15 d., 85 str. 3 d.¹⁹ ir mokyklos Supaprastintų mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklės²⁰, kadangi 2008–2009 metais apklausos būdu įsigijo darbus atitinkamai už 607,0 tūkst. Lt (su PVM) ir už 637,2 tūkst. Lt (su PVM), nors supaprastintus mažos vertės pirkimus mokykla gali atlikti, kai darbų pirkimo vertė mažesnė kaip 500,0 tūkst. Lt (be PVM).

Pagal Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodiką²¹ darbų pirkimo vertė yra visa dėl to paties objekto sudaromų darbų pirkimo sutarčių, nesvarbu, per koki laikotarpį jos bus sudaromos (pvz.: darbai vykdomi etapais), verčių suma. Kai perkami darbai yra suskirstyti į atskiras dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, pirkimo vertė yra tų pirkimų numatomų verčių suma. Taip apskaičiuota pirkimo vertė galioja visoms pirkimo dalims;

– 3 str. 1 d.²² įtvirtintą skaidrumo principą, nes sudarydama statybos rangos sutartį²³ nenustatė užsakovo rezervo naudojimo tvarkos, kokių atveju bus naudojamas užsakovo rezervas, pagal kokius įkainius bus apskaičiuojama darbų kaina, nors pirkimo sąlygose ir pasiūlymo suvestinės sąmatinės kainos skaičiavimuose nurodytas 10 proc. užsakovo rezervas (49,6 tūkst. Lt);

– 18 str. 8 d.²⁴, nes pakeitė sutartyje nustatytas pirkimo sąlygas (darbai baigti vykdyti 2009 m. kovo mėnesį, o ne 2008 m. rugsėjo 1 d.), tačiau nesikreipė į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl sutikimo šiam pakeitimui atlikti.

Varėnos „Ryto“ vidurinė mokykla, vykdydama investicijų projektą „Varėnos „Ryto“ vidurinės mokyklos pastato Varėnoje, Dzūkų g. 64, kapitalinis remontas“, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes 2008–2012 metais įsigydama darbus pasirinko netinkamą pirkimo būdą – apklausą ir nepagrįstai suskaidė darbų, atliekamų pagal tą patį investicijų projektą, pirkimus, o sudarydama ir vykdydama statybos rangos sutartį nenustatė užsakovo rezervo naudojimo tvarkos ir pakeitė pirkimo sutartyje nustatytas pirkimo sąlygas.

¹⁸ Statybos rangos sutartys: 2008-07-21 Nr. 26, 2009-07-17 Nr. 27-S, 2010-06-22 Nr. 8-S, 2011-06-14 Nr. 12-S ir 2012-06-29 Nr. 15-S.

¹⁹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 įstatymo Nr. X-471 redakcija) 86 str. 13 d. ir 2 str. 15 d (2008-07-03 įstatymo Nr. X-1673 redakcija), 85 str. 3 d.

²⁰ Varėnos „Ryto“ vidurinės mokyklos direktoriaus 2008-10-23 įsakymu Nr. 27-V9 „Dėl Supaprastintų viešųjų mažos vertės pirkimų taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Supaprastintų viešųjų mažos vertės pirkimų taisyklės, 2 p.

²¹ Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003-02-26 įsakymu Nr. 1S-26 patvirtinta Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodika (2006-01-27 įsakymo Nr. 1S-7 redakcija), 23 ir 28 p.

²² Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 įstatymo Nr. X-471) 3 str. 1 d.

²³ 2008-07-21 Statybos rangos sutartis Nr. 26.

²⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 įstatymo Nr. X-471 redakcija) 18 str. 8 d.

2. Dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo

2.1. Dėl patikėjimo teise valdomų elektros linijų naudojimo

Vadovaudamasi Vyriausybės nutarimu²⁵, savivaldybė turto perdavimo ir priėmimo aktu²⁶ iš Alytaus apskrities viršininko administracijos perėmė valdyti ir naudoti patikėjimo teise valstybei nuosavybės teise priklausančią ilgalaikį turtą – elektros tiekimo linijas. 2012 m. gruodžio 31 d. šio turto likutinė vertė buvo 594,7 tūkst. Lt. Savivaldybės administracija šio valstybės turto savo funkcijoms atlikti nenaudoja, juo neatlygintinai naudojasi energetikos įmonė – akcinė bendrovė LESTO pagal 1997–1999 metais sudarytas panaudos sutartis²⁷.

Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo²⁸ 13 str.²⁹, energetikos įmonė nepriskiriama subjektams, kuriems gali būti panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti perduodamas valstybės turtas, todėl ši įmonė negali neatlygintinai naudotis šiuo valstybės turtu. Įstatymo 8¹ str.³⁰ įtvirtinti efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principai numato, kad valstybės turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo, siekiant maksimalios naudos visuomenei, racionaliai tvarkomas, o sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų nustatyta tvarka.

Energetikos įstatymo 37 str. 1 d.³¹, įsigaliojusioje 2012 m. sausio 1 d., nustatyta, kad valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios bendrai naudojami energetikos objektai, sodininkų bendrijoms ir (ar) kitiems asmenims nuosavybės teise priklausančios bendrai naudojami energetikos objektai, skirti energijai perduoti ir (ar) skirstyti, įrengti iki šio įstatymo įsigaliojimo, gali būti parduoti energetikos įmonei už kainą, nustatomą šalių susitarimu atsižvelgiant į nepriklausomo vertintojo nustatytą bendrai naudojamų energetikos objektų vertę sutarties sudarymo metu, vadovaujantis turto ir verslo vertinimą reglamentuojančiais teisės aktais. Galimybė parduoti energetikos įmonei valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančius energetikos objektus buvo numatyta ir ankstesnėje Energetikos įstatymo redakcijoje (įstatymo 28 str. 1 d. ir 2 d., galiojo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d.³²).

Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių energetikos objektų pardavimo tvarka nustatyta šio įstatymo 37 str. 2 d., o šių objektų išpirkimo procedūros nustatytos energetikos

²⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-04 nutarimas Nr. 808 „Dėl turto perdavimo“.

²⁶ Alytaus apskrities viršininko administracijos 2002-06-19 Turto perdavimo ir priėmimo aktas Nr. 09-1216/5.

²⁷ Iš viso sudarytos 22 panaudos sutartys, sutarčių šalys – Alytaus apskrities viršininko administracijos Kaimo reikalų departamento Varėnos žemės ūkio skyrius ir AB „Lietuvos energija“ Alytaus elektros tinklų Varėnos ETS.

²⁸ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija).

²⁹ Ten pat, 2006-07-18 įstatymo Nr. X-771 redakcija.

³⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2006-07-18 įstatymo Nr. IX-771 redakcija).

³¹ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, 2002-05-16 Nr. IX-884 (2011-12-22 įstatymo Nr. XI-1888 redakcija).

³² Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, 2002-05-16 Nr. IX-884 (2008-11-06 įstatymo Nr. XI-1767 redakcija).

ministro įsakymu³³ patvirtintame Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų elektros energetikos objektų, skirtų elektros energijai perduoti ir (ar) skirstyti, išpirkimo ar eksploatavimo tvarkos apraše.

Taigi, savivaldybė turi galimybių parduoti valstybei nuosavybės teise priklausančius energetikos objektus, tačiau iki šiol energetikos įmonei nepateikė prašymo ir kitų minėtame apraše nurodytų dokumentų dėl energetikos objektų išpirkimo, nesikreipė į Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos dėl jų techninės būklės nustatymo ir į turto vertintojus dėl šių objektų kainos nustatymo.

Savivaldybės patikėjimo teise valdomu valstybės turtu (elektros tiekimo linijomis), kurio likutinė vertė 594,7 tūkst. Lt, nesivadovaudama Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, neatlygintinai naudojasi energetikos įmonė – akcinė bendrovė LESTO. Įmonė nepriskiriama subjektams, kuriems gali būti panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti perduodamas valstybės turtas.

Valdant valstybės turtą nesilaikoma Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įtvirtintų racionalumo, efektyvumo ir viešosios teisės principų, nes turtu neatlygintinai naudojasi energetikos įmonė, kuriai Energetikos įstatymo nustatyta tvarka galima parduoti šį turtą.

2.2. Dėl hidrotechnikos komplekso nuomos sutarties vykdymo

Vadovaudamasi Vyriausybės nutarimu³⁴, savivaldybė turto perdavimo ir priėmimo aktu³⁵ iš Alytaus apskrities viršininko administracijos perėmė valdyti ir naudoti patikėjimo teise valstybei nuosavybės teise priklausančią ilgalaikį turtą – Krūminių tvenkinio ant Versekos upės hidrotechnikos kompleksą, kurį Alytaus apskrities viršininko administracija pagal nuomos sutartį³⁶ išnuomojo uždarajai akcinei bendrovei. Bendrovė per metus pastatė pastatą – hidroelektrinę ir 2002 metais pagal pirkimo–pardavimo sutartį³⁷ pardavė kitai uždarajai akcinei bendrovei, kuri šią hidroelektrinę 2006 metais pagal pirkimo–pardavimo sutartį³⁸ pardavė trečiajai uždarajai akcinei bendrovei.

Nuomos mokestis už hidrotechnikos komplekso nuomą į valstybės biudžetą turėjo būti pradėtas mokėti ketvirtaisiais hidroelektrinės eksploatavimo metais (t. y. nuo 2007 m. vasario

³³ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009-12-09 įsakymas Nr. 1-243.

³⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-04 nutarimas Nr. 808 „Dėl turto perdavimo“.

³⁵ Alytaus apskrities viršininko administracijos 2002-06-19 Turto perdavimo ir priėmimo aktas Nr. 09-1216/5.

³⁶ Alytaus apskrities viršininko administracijos ir UAB „Kabelių žuvis“ 2001-06-19 Nuomos sutartis Nr.1.

³⁷ 2002-05-08 Pirkimo-pardavimo sutartis Nr.3062V.

³⁸ 2006-11-29 Pirkimo-pardavimo sutartis Nr.EP1544.

mėn.), tačiau 2006 metais pastatą – hidroelektrinę įsigijusi bendrovė iki šiol nuomos mokesčio nemokėjo. Todėl valstybės biudžetas negavo 36 456,0 Lt pajamų.

Auditoriams rekomendavus, savivaldybės administracija 2012 m. gruodžio 21 d. kreipėsi į Generalinę prokuratūrą³⁹ dėl viešojo intereso gynimo, o prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyrius⁴⁰ savivaldybės administracijai nurodė imtis priemonių pažeidimams pašalinti.

Varėnos rajono savivaldybės administracija 2013 m. balandžio 3 d. kreipėsi⁴¹ į Varėnos rajono apylinkės teismą su ieškiniu dėl 36 456,0 Lt nuostolių atlyginimo.

Valstybės biudžetas nuo 2007 m. iki 2013 m. negavo 36 456,0 Lt pajamų, nes savivaldybės patikėjimo teise valdomu valstybės turtu – tvenkiniu ant Versekos upės (užtvanka ir nuvedamuoju kanalu) naudojasi uždaroji akcinė bendrovė, kuri už hidrotechnikos komplekso nuomą iki šiol nemoka nuomos mokesčio.

3. Rekomendacijos

Savivaldybei dėl audito metu nustatytų neatitikimų buvo teiktos rekomendacijos. Pažymėtina, kad savivaldybės administracija geranoriškai reagavo į pateiktus pastebėjimus ir audito metu patikslino panaudos pagrindais naudojamų valstybinės žemės sklypų apskaitą (nebalansinėje sąskaitoje) pagal Nacionalinės žemės tarnybos duomenų bazės duomenis, t. y. 2012 m. papildomai užregistravo penkis valstybinės žemės sklypus.

Apie audito metu nustatytus dalykus vykdant investicijų projektus „Varėnos rajono Valkininkų vidurinės mokyklos pastato Varėnos rajono savivaldybėje kapitalinis remontas“ ir „Varėnos „Ryto“ vidurinės mokyklos pastato Varėnoje, Dzūkų g. 64, kapitalinis remontas“ ir teiktas rekomendacijas Valkininkų vidurinė mokykla ir Varėnos „Ryto“ progimnazija informuotos raštais⁴².

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus, savivaldybės administracijai rekomenduojame:

- spręsti klausimą dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros tiekimo linijų) pardavimo energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

³⁹ Varėnos rajono savivaldybės 2012-12-21 raštas Nr. PSD -5942-(7.6) „Dėl viešojo intereso gynimo“.

⁴⁰ Kauno apygardos prokuratūros 2013-02-28 raštas Nr. 2-16403 „Dėl prašymo nagrinėjimo rezultatų“.

⁴¹ Varėnos rajono savivaldybės administracijos 2013-04-03 raštas Nr. PSD-1499-(7.6.) „Ieškinys dėl daikto išreikalavimo iš neteisėto valdymo ir nuostolių atlyginimo“.

⁴² Valkininkų vidurinė mokykla, 2013-04-15 Nr. S-(30-2728)-868; Varėnos „Ryto“ progimnazija; 2013-04-12 Nr. S-(30-2728)-857.

- informuoti Valstybės kontrolę apie teismo proceso eigą ir priimtus sprendimus dėl savivaldybės administracijos pateikto ieškinio dėl uždarnosios akcinės bendrovės neteisėto hidrotechnikos komplekso valdymo ir nesumokėto 36 456,0 Lt nuomos mokesčio (žr. ataskaitos 3 priedą).

Rekomendacijų įgyvendinimo plane pateikti savivaldybės administracijos tolesni veiksmai dėl audito metu nustatytų ir neįgyvendintų dalykų ir jų įvykdymo terminai (žr. ataskaitos 3 priedą).

3-iojo audito departamento direktorė

Regina Rudokienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Lina Nalivaikienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Varėnos rajono savivaldybėje
atlikto finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
1 priedas

**Varėnos rajono savivaldybei skirtos ir panaudotos valstybės biudžeto
lėšos, tūkst. Lt**

Valstybės institucija/ įstaiga, skirianti lėšas	Specialioji tikslinė dotacija	Kitos valstybės biudžeto lėšos	Patvirtinta	Gauta	Panaudota	Grąžinta nepanau- dotų
1	2	3	4	5	6	7
Valstybės biudžeto lėšos iš viso:			48787,05	64923,9	64256,1	489,1
	- iš jų specialioji tikslinė dotacija		35203,9	35205,9	34834,3	371,6
	- kitos valstybės biudžeto lėšos		13583,15	29718,0	29421,8	117,5
Švietimo ir mokslo ministerija	Mokinio krepšeliui finansuoti	x	16889,4	16891,6	16888,2	3,4
	- iš to skaičiaus – gauta iš kitų ir pervesta kitoms savivaldybėms	x	x	10,8	8,6	x
	x	moksleivių dainų šventei, sporto aikštynams, ikimokykliniam ugdymui	27,4	27,4	27,4	0
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Socialinėms išmokoms, socialinei paramai ir paslaugoms, vaikų ir jaunimo teisių apsaugai, darbo rinkos politikos priemonėms	x	11757,7	11757,7	11425,6	332,1
	x	Išmokoms vaikams, šalpos išmokoms, transporto išlaidų kompensacijoms, socialinį darbą dirbantiems darbuotojams, vietos savivaldos programoms ir kt.	10055,7	10055,7	9969,6	86,1
Neįgaliųjų reikalų departamentas	x	Socialinės reabilitacijos paslaugoms neįgaliesiems, būstų pritaikymui neįgaliesiems	139,5	139,5	135,2	4,3
Vidaus reikalų ministerija	Gyventojų registrai, deklaravimui, priešgaisrinei ir civilinei saugai	x	1277,9	1277,9	1259,4	18,5

Žemės ūkio ministerija	Žemės ūkio, valstybės turto valdymo funkcijoms ir melioracijai	x	637,3	637,3	633,7	3,6
Teisingumo ministerija	Civilinės būklės aktams registruoti ir teisinei pagalbai teikti	x	94,8	94,8	94,5	0,3
Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba	Archyviniams dokumentams tvarkyti	x	30,6	30,6	30,5	0,1
Kultūros ministerija	Valstybinės kalbos vartojimo kontrolei	x	25,3	25,3	25,3	0
	x	Varėnos miesto jubiliejui, meninės kūrybos festivaliui ir kt.	43	43	43	0
Aplinkos ministerija	Valstybinės garantijos nuomininkams, išsikeliančiams iš savininkams grąžintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdyti	x	5,6	5,6	0	5,6
	x	Pakuočių atliekų surinkimui iš gyvenamųjų individualių namų kvartalų	368,4	110,5	110,5	0
Krašto apsaugos ministerija	Dalyvavimui rengiant ir vykdant mobilizaciją	x	11,2	11,2	5,5	5,7
Konkurencijos tarnyba	Duomenims suteiktos valstybės pagalbos registruoti	x	2,0	2,0	2,0	0
Finansų ministerija	Perduotoms iš apskričių įstaigoms išlaikyti	x	3691,1	3691,1	3688,8	2,3
	x	Piliečių nuosavybės teisėms į išlikusius gyvenamuosius namus, jų dalis, butus atkurti ir kompensacijos už išperkamą nekilnojamąjį turtą religinėms bendrijoms išmokėti	3,6	3,6	3,6	0
Sveikatos apsaugos ministerija	x	Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms	33,9	33,9	33,9	0
PSDF (Valstybinė ligonių kasa)	x	Sveikatos priežiūrai mokyklose ir visuomenės sveikatos rėmimo programai	95,1	85	82,4	2,6

Švietimo ir mokslo ministerija	Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams įgyvendinti	x	781	780,8	780,8	0
	x	Švietimo įstaigų modernizavimo programai vykdyti	230	230	230	0
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	x	Savivaldybių socialinio būsto fondui plėtoti	194	194	192,5	1,5
Susisiekimo ministerija	x	Skaitmeninės televizijos priėmimo įrangai įsigyti	122,95	41,8	41,8	0
	x	Kelių priežiūros ir plėtros programai	2269,6	2266,2	2087,5	0
ES struktūrinių fondų lėšos*	x	2012 m. vykdomiems projektams finansuoti (projektų skaičius – 28 vnt.)	x	16487,4	16464,4	23
* Savivaldybės pateikti duomenys						

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Varėnos rajono savivaldybėje
 atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 2 priedas

Varėnos rajono savivaldybės valdomas valstybės turtas

Eil. Nr.	Valstybės turtas, valdomas patikėjimo teise (likutine verte), tūkst. Lt			Valstybės turtas, valdomas pagal panaudą (valstybinės žemės sklypai), vnt.		
	Pavadinimas	2011-12-31	2012-12-31	2012 m. I pusmetis		2012-12-31
				Savivaldybės pateikta informacija	Nacionalinės žemės tarnybos informacija	Savivaldybės apskaitos duomenys
	Iš viso:	13007	14220,3	101	107	112
1.	Pastatai	6	5,6	x	x	x
2.	Statiniai	10518,3	11806,3	x	x	x
3.	Kitas kilnojamasis ilgalaikis turtas	152,2	105,0	x	x	x
4.	Žemė	2260,3	2235,0	x	x	x
5.	Nematerialusis turtas	0,4	0	x	x	x
6.	Nebaigta statyba	0	0	x	x	x
7.	Atsargos	69,8	68,4	x	x	x

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Varėnos rajono savivaldybėje
 atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 3 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Spręsti klausimą dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros tiekimo linijų) pardavimo energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka (žr. ataskaitos 2.1 d.).	Varėnos rajono savivaldybės administracija	Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 37 straipsnio 1 ir 2 dalimis, savivaldybės administracija kreipsis į Energetikos ministeriją dėl valstybės turto (elektros linijų), perduoto valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, pardavimo ir parengs savivaldybės tarybos sprendimų projektus dėl sutikimo perduoti elektros tiekimo linijas ir pritarimo pirkimo–pardavimo sutarties projektui.	2015-12-31
2.	Informuoti Valstybės kontrolę apie teismo proceso eigą ir priimtus sprendimus dėl savivaldybės administracijos pateikto ieškinio dėl uždarosios akcinės bendrovės neteisėto hidrotechnikos komplekso valdymo ir nesumokėto 36 456,0 Lt nuomos mokesčio (žr. ataskaitos 2.2 d.).	Varėnos rajono savivaldybės administracija	2013-04-10 Varėnos rajono apylinkės teismas (c. b. 2-426-445/2013) nustatė 14 dienų terminą proceso šalims atsiliepiamams pateikti. Posėdžio data dar nenumatyta. Priėmus teismui sprendimą ir jam įsiteisėjus, Valstybės kontrolę informuos nedelsiant.	2014-01-02